

คู่มือปฏิบัติงาน

ของ

นางวรรณฯ พวงนิล
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงาน กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐ จัดทำขึ้นเพื่อให้บุคลากร ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานให้ตรงกับบทบาทหน้าที่ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษากำหนดในมาตรฐานตำแหน่ง และมาตรฐานวิทยฐานะ รวมทั้งที่คุรุสภากำหนด ตามมาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์ โดยมีการดำเนินการเกี่ยวกับ การนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามี ความเข้มแข็ง ในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน โดยยึด โรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และ บรรลุเป้าหมายของ การศึกษา ซึ่งประกอบด้วย แนวคิด งานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามมาตรฐาน ตำแหน่ง งานตาม ขอบข่ายภารกิจงานของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา โครงสร้างการบริหารงานและการจัด วางบุคลากร การมอบหมายงาน และแนวปฏิบัติราชการการ รายงานผลการปฏิบัติราชการ ข้าพเจ้าจึงได้จัดทำคู่มือ การปฏิบัติงานรายบุคคลเล่มนี้ขึ้น

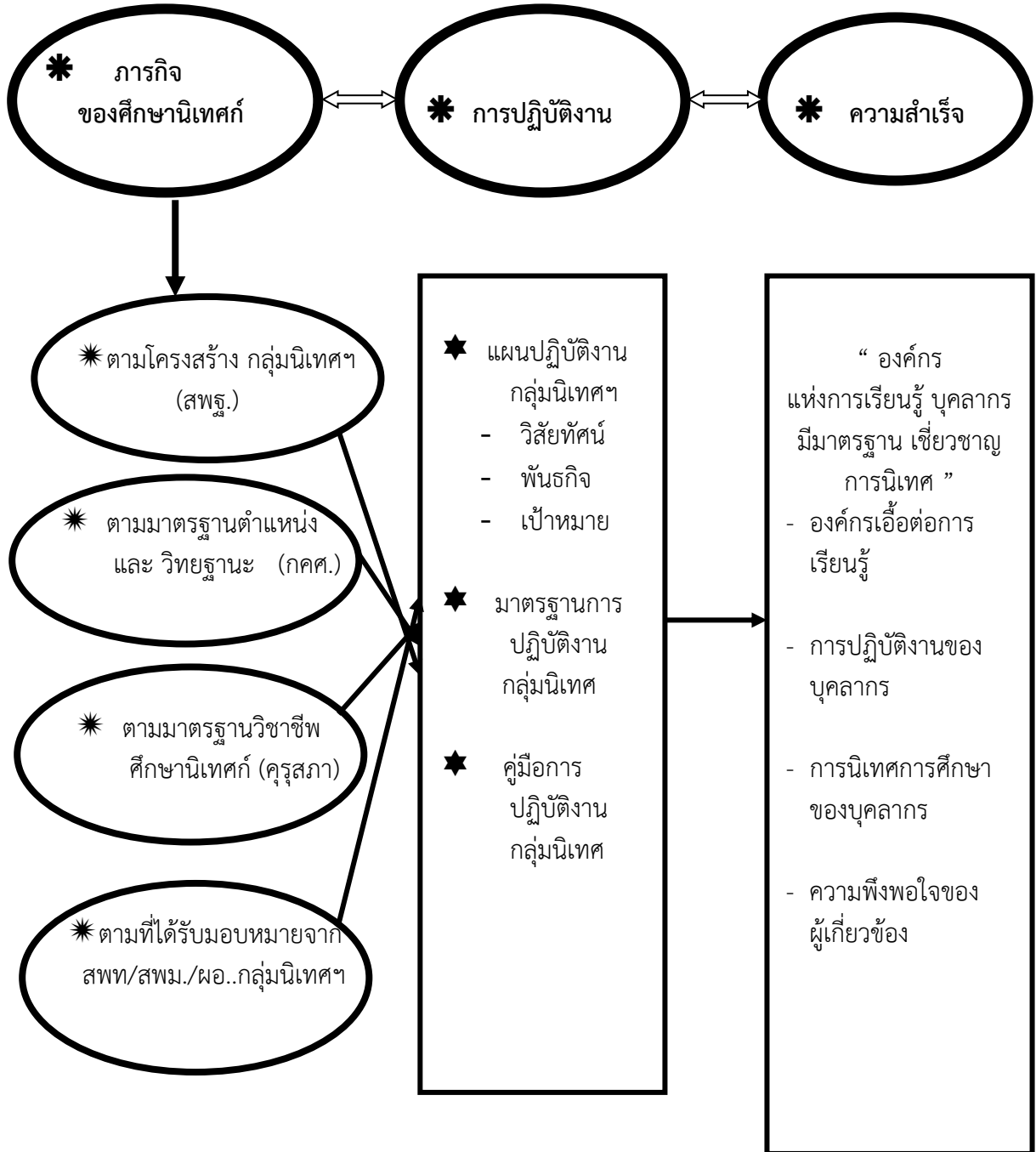
สำหรับคู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ มีรายละเอียดของกระบวนการงานและคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานของ ข้าพเจ้า ประกอบด้วย งานกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา งานวัดและ ประเมินผลการศึกษา และงาน ส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา งานโครงการพิเศษ และ งานพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วรรณภา พวงนิล

ผู้จัดทำ

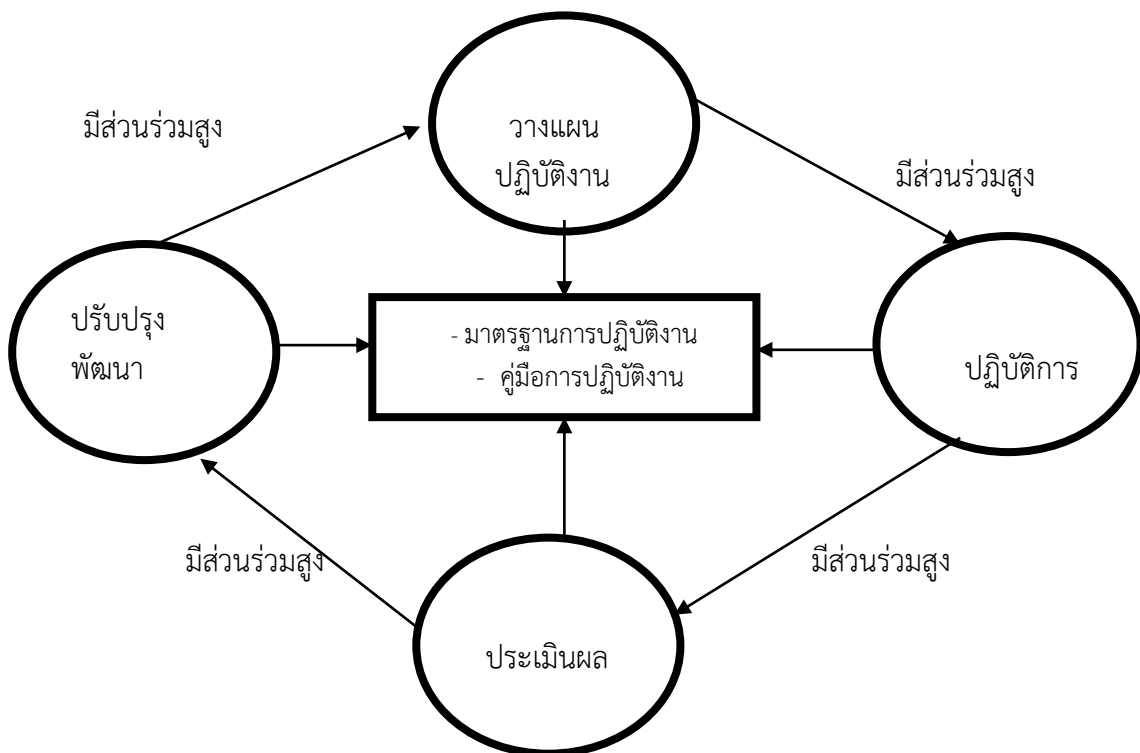
บทนำ

กรอบความคิดการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

การพัฒนาทีมงานกลุ่ม นิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

การพัฒนาการปฏิบัติงานกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา โดยจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานและคู่มือการปฏิบัติงานของกลุ่ม บุคลากรปฏิบัติงานโดยใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นฐาน มีการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงพัฒนา โดยทุกคนมีส่วนร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผล ร่วมรับผิดชอบ มีส่วนได้ส่วนเสีย และร่วมภาคภูมิใจ สรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
(กลุ่มงานตามโครงสร้าง)

นายนิกุล ประทีปพิชัย
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

นางวนิดา เอี่ยมสอาด
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

นายคำรณ เกตุย้อย
รองผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

นายสุเทพ โตสุวรรณ
รองผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

1. กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
และกระบวนการเรียนรู้

1. นางวนิดา เอี่ยมสอาด (หัวหน้า)
2. นางขวัญแก้ว แสงแก้ว
3. นางสาวกุศลิน แสงวัชรสุนทร
4. นางสาวพิศมัย บุตรฉ่ำ
5. นายสุเทพ โตสุวรรณ
6. นางสาวกิตติกานต์ ประเทียะ

2. กลุ่มงานนิเทศติดตาม
และประเมินผลระบบบริหาร
และการจัดการศึกษา

1. นายคำรณ เกตุย้อย (หัวหน้า)
2. นายสุเทพ โตสุวรรณ
3. นางวนิดา เอี่ยมสอาด
4. นางวรรณมา พวงนิล
5. นางสาวพิศมัย บุตรฉ่ำ
6. นางสาวกุศลิน แสงวัชรสุนทร
7. นายวรากรณ์ นาคมทอง
8. นางสาวกิตติกานต์ ประเทียะ

3. กลุ่มงานวัดและประเมินผล
การศึกษา

1. นางสาวกุศลิน แสงวัชรสุนทร(หัวหน้า)
2. นางวนิดา เอี่ยมสอาด
3. นายคำรณ เกตุย้อย
4. นางวรรณมา พวงนิล
5. นายสุเทพ โตสุวรรณ
6. นางขวัญแก้ว แสงแก้ว
7. นางสาวกิตติกานต์ ประเทียะ

4. กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนา
ระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษา

1. นายวรากรณ์ นาคมทอง (หัวหน้า)
2. นางบัวจงกล จันทร์สุพิศ
3. นางสาวพิศมัย บุตรฉ่ำ
4. นางวรรณมา พวงนิล
5. นางสาวกุศลิน แสงวัชรสุนทร
6. นางวนิดา เอี่ยมสอาด
7. นางสาวกิตติกานต์ ประเทียะ
8. นายสุเทพ โตสุวรรณ

5. กลุ่มงานส่งเสริมและ
พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ
เทคโนโลยีทางการศึกษา

1. นายสุเทพ โตสุวรรณ (หัวหน้า)
2. นางสาวกิตติกานต์ ประเทียะ

6. กลุ่มงานเลขา
คณะกรรมการ ติดตาม
ตรวจสอบ ประเมินผล
และนิเทศการศึกษา

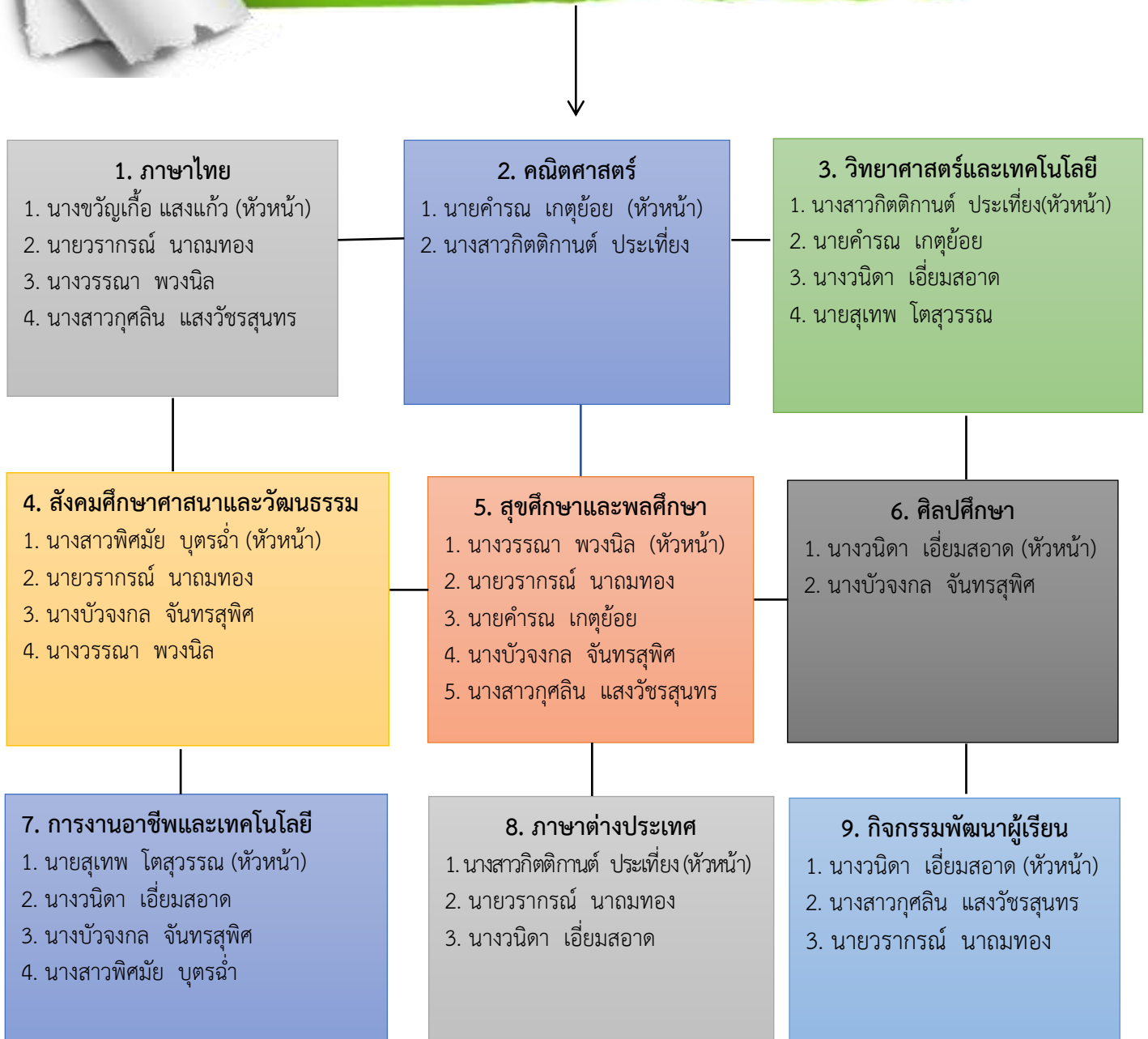
1. นางบัวจงกล จันทร์สุพิศ (หัวหน้า)
2. นางสาวพิศมัย บุตรฉ่ำ
3. นายสุเทพ โตสุวรรณ
4. นางวนิดา เอี่ยมสอาด
5. นางสาวกิตติกานต์ ประเทียะ

7. กลุ่มงานธุรการ

1. นางสาวพรธิพย์ ฐิรัตน์บุรินทร์
2. นางสาวอังชญา ใหญ่หลวง

โครงสร้างภาระงานตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

ภาระงานตามนโยบาย

1. นโยบายโรงเรียนมาตรฐานสากล(ศน.คำรณ เกตุย้อย /ศน. วรรณภา พวงนิล /ศน.กุศลลิน แสงวัชรสุนทร /ศน.พิศมัย บุตรฉ่ำ)
2. นโยบายโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (ศน.วรากรณ์ นาถมทอง /ศน.วรรณภา พวงนิล /ศน.บัวจงกล จันทรสุพิศ)
3. นโยบายเศรษฐกิจพอเพียง (ศน.พิศมัย บุตรฉ่ำ)
4. นโยบายค่านิยม 12 ประการ (ศน.วนิดา เอี่ยมสะอาด)
5. นโยบายนักรุกกิจน้อย/นโยบาย 1 โรงเรียน 1 อาชีพ (ศน.สุเทพ โตสุวรรณ)
6. นโยบายโรงเรียนศตวรรษที่ 21 (ศน.สุเทพ โตสุวรรณ)
7. นโยบาย DLIT /นโยบายการศึกษาทางไกล “NEW DLTV” (ศน.สุเทพ โตสุวรรณ)
8. นโยบาย ICT (ศน.สุเทพ โตสุวรรณ)
9. นโยบายโรงเรียนประชารัฐ (ศน.วรากรณ์ นาถมทอง /ศน.ขวัญแก้ว แสงแก้ว)
10. นโยบายโรงเรียนขนาดเล็ก (ศน.กุศลลิน แสงวัชรสุนทร/ ศน.วรรณภา พวงนิล)
11. นโยบายเขตสุจริต (ศน.พิศมัย บุตรฉ่ำ)
12. นโยบายพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน: Spirit of ASEAN/ โรงเรียนคู่พัฒนา/ Education Hub (ศน.พิศมัย บุตรฉ่ำ)
13. นโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ (ศน.วนิดา เอี่ยมสะอาด)
14. นโยบายกิจกรรม Active Learning (ศน.วนิดา เอี่ยมสะอาด /ศน.กุศลลิน แสงวัชรสุนทร)
15. นโยบายการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET/PISA) (ศน.กุศลลิน แสงวัชรสุนทร / ศน.ทุกคน)
16. นโยบายห้องสมุดมีชีวิต (ศน.ขวัญแก้ว แสงแก้ว /ศน.ทุกคน)
17. นโยบายโรงเรียนดีประจำตำบล (ศน.ขวัญแก้ว แสงแก้ว /ศน.วรากรณ์ นาถมทอง)
18. นโยบาย STEM Education (ศน.คำรณ เกตุย้อย /ศน.กิตติกานต์ ประเทียง)
19. นโยบายเครือข่ายต่างประเทศ (จีน ญี่ปุ่น ไต้หวัน ฯลฯ) (ศน.กิตติกานต์ ประเทียง)
20. นโยบายเวทคณิต (ศน.คำรณ เกตุย้อย)
21. นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ (ศน.วนิดา เอี่ยมสะอาด)
22. นโยบาย Boot Camp (ศน.กิตติกานต์ ประเทียง)

หน้าที่ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐
กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
ประจำปีงบประมาณ 2562

*****

นางวรรณษา พวงนิล ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่ ในกลุ่มงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนางานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ให้มีคุณภาพมาตรฐาน ตลอดจนประสานงานกับสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาและหน่วยงานอื่น เพื่อพัฒนางานในความรับผิดชอบไปสู่ความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ด้วยความมีประสิทธิภาพ

2. ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวัดประเมินผลการศึกษา มีหน้าที่และรับผิดชอบ ดังนี้

2.1 งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

2.2 งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2.3 งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การศึกษาระดับชาติ

3. ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

(1) งานส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

(2) งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา

(3) งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา

(4) งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

4. ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีภาระงานในการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1) พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

2) พัฒนาระบบ รูปแบบ เทคนิค วิธีการ สื่อและเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้วิธีการวัดและ ประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

3) วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการนิเทศกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

4) ให้การสนับสนุนส่งเสริมครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เพื่อขอปรับปรุง การกำหนดตำแหน่ง และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น

5. ประสานความร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน พัฒนาบุคลากร รวมถึงสร้างเครื่องมือวัดประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

6. ประสานความร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน พัฒนาบุคลากร รวมถึงสร้างเครื่องมือวัดประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

7. รับผิดชอบการนิเทศ ติดตามผล รายงานผล และประสานความร่วมมือในการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ทุกโรงเรียนและนิเทศ ติดตามและประเมินผลเป็นกรณีพิเศษโรงเรียนมัธยมศึกษาใน สหวิทยาเขตเกาะหลักและ สหวิทยาเขตสิงขร จำนวน 18 โรงเรียน

8. สรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน เมื่อเสร็จสิ้นงาน/โครงการและสิ้นปีงบประมาณ พร้อมนำเสนอ
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 10 ที่กำกับดูแล และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

9. รับผิดชอบโครงการ / กิจกรรม/นโยบายสำคัญ ดังนี้

1) โรงเรียนมาตรฐานสากล

2) โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

3) โรงเรียนขนาดเล็ก

10. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์

ศึกษานิเทศก์ควรปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบ กฎหมาย และแนวทางการปฏิบัติงานดังนี้

1. ปฏิบัติงานตามกรอบงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา (สพฐ.)
2. ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะ
3. ปฏิบัติงานตามคำสั่งมอบหมายงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.)
4. ปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา (ศึกษานิเทศก์)

(กคศ.)

(ครูสภา)

โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. งานตามกรอบงาน กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

แนวคิด

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกลุ่มงานดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน โดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนทั้งในระบบ นอก ระบบ และตามอัธยาศัย เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีแนวทางการนิเทศ การบริหาร และการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ
3. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาชาติ
4. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีคุณภาพ
5. เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารจัดการศึกษา
6. เพื่อส่งเสริมการศึกษา วิจัย และพัฒนาให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน

ขอบข่ายภารกิจที่รับผิดชอบ

1. กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา
  - 1.1 งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา
  - 1.2 งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา
  - 1.3 งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการวัดและประเมินผลการศึกษา
  - 1.4 งานทดสอบทางการศึกษา
2. กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.1 งานส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 2.2 งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 2.3 งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา
  - 2.4 งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา
3. กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
  - 3.1 งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้
  - 3.2 งานส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชน

- 3.3 งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา
- 3.4 งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา

กลุ่ม : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

กลุ่มงาน : วัดและประเมินผลการศึกษา

ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน

ชื่อเอกสาร : งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานและดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

4. คำจำกัดความ

การวัดและประเมินผล (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอยหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ การวัด และประเมินผลการเรียนรู้สามารถจัดให้มีขึ้นทั้งระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา

การประเมินระดับชั้นเรียน (Classroom Assessment) หมายถึง การวัดผลและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนในรายวิชา/กิจกรรมที่ตนสอน โดยการประเมินเพื่อพัฒนา ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อดูว่าบรรลุตัวชี้วัดหรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุตัวชี้วัดเพียงใด แล้วแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

การประเมินระดับสถานศึกษา (School Assessment) หมายถึง การตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คณิตวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การอนุมัติผลการเรียน การตัดสินการเลื่อนชั้นเรียน และเป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ และระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอนตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา และการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน

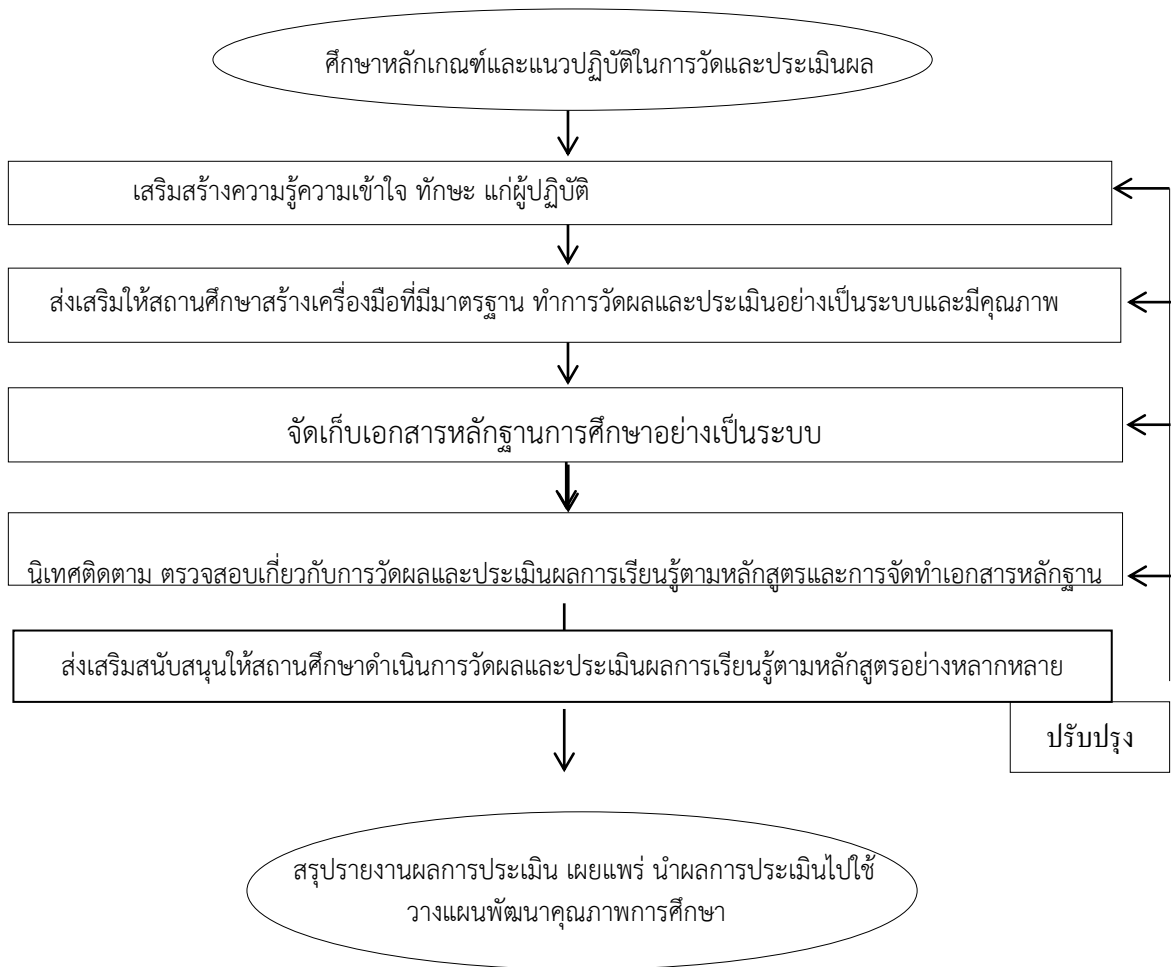
การประเมินสภาพจริง (Authentic Assessment) หมายถึง การวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้จากการที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการนำความรู้และทักษะที่เรียนไปใช้ในสภาพและสถานการณ์จริง หรือเชื่อมโยงใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด การประเมินตามสภาพจริงมักมีการกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ และมีการใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มีเกณฑ์พร้อมคำอธิบายคุณภาพงานตามเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจน

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

1. ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษารวมทั้งแนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทักษะให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร และการเทียบโอนผลการเรียน
3. ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติวิธีการวัดผลและประเมินผล เทคนิควิธีการวัดผลและประเมินรูปแบบต่างๆ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง
4. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างเครื่องมือที่มีมาตรฐาน ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
5. นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ แก่บุคลากรทั้งระดับสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา เกี่ยวกับการวัดประเมินผลการศึกษา การจัดทำเอกสารหลักฐาน ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชั้นเรียนและสถานศึกษาตามหลักสูตรระดับสถานศึกษาและนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ในการพัฒนา
6. ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดทำเอกสารหลักฐาน
7. สรุปรายงาน วิจัย พัฒนา และประเมินผลผลการดำเนินงาน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษาเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา และเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพ

6. Flow chart การปฏิบัติงาน

กลุ่ม : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

กลุ่มงาน : วัดและประเมินผลการศึกษา

ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน

ชื่อเอกสาร : งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานและดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา

4. คำจำกัดความ

การวัดและประเมินผล (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอยหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา(Local Assessment) หมายถึง การวัดผลและประเมินผลที่ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่ง และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพของผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานซึ่งจัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสามารถดำเนินการได้ด้วยการตรวจสอบข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีการรายงานผลแก่สถานศึกษาและชุมชนได้รับทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่าสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดหรือไม่ เพียงใด และมีข้อบกพร่องใดที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

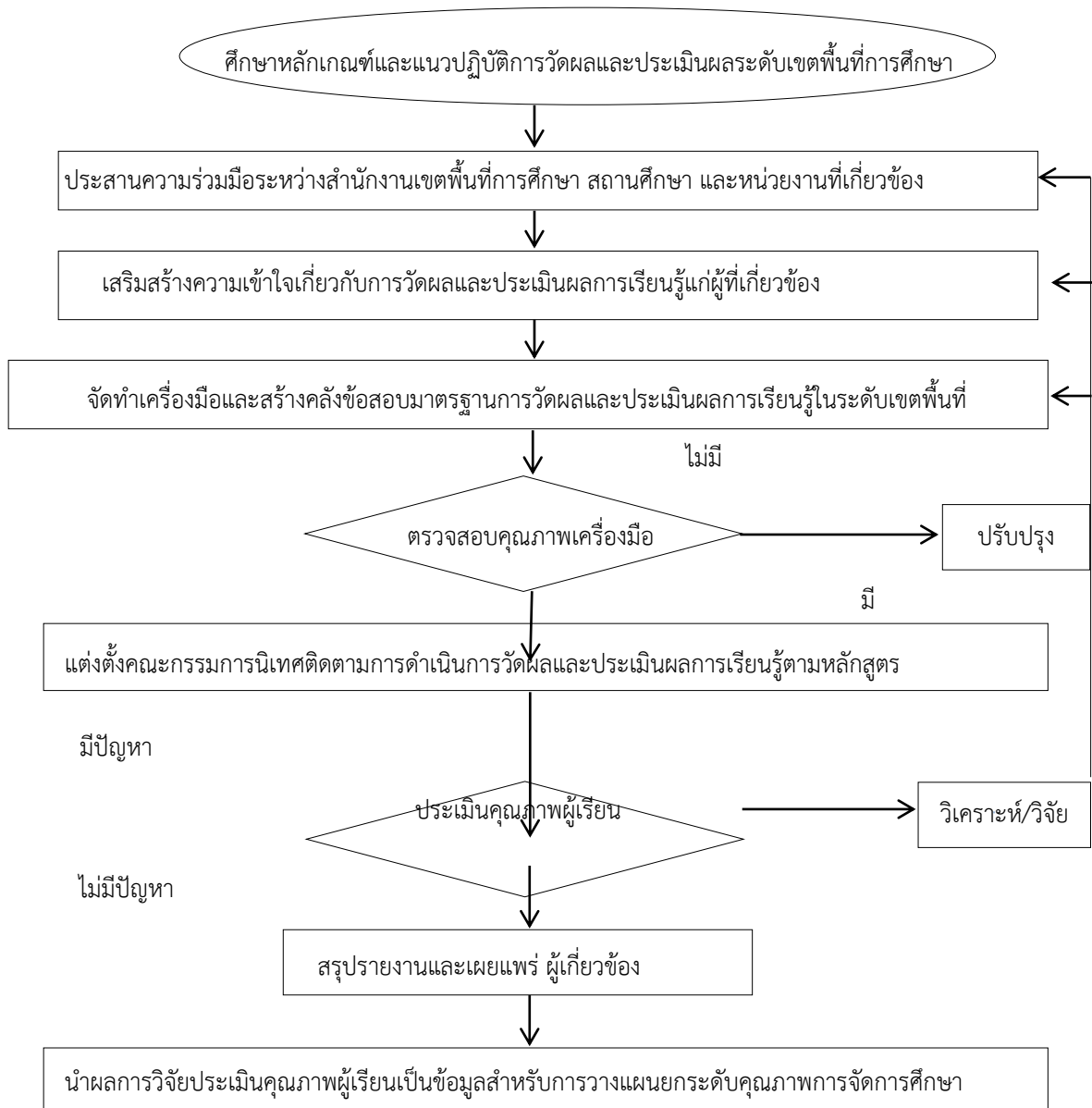
งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1. ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดผลและคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา
2. ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

3. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา
4. จัดทำเครื่องมือและคลังข้อสอบที่เป็นมาตรฐานสำหรับใช้ประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
5. นิเทศ ติดตามการดำเนินการประเมินคุณภาพของผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดในรูปแบบของคณะกรรมการ
6. ดำเนินการประเมินคุณภาพนักเรียนและนำผลไปวิจัย พัฒนา และประเมินผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา
7. สรุปรายงาน ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
8. นำผลการวิจัย การประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่ศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6. Flow chart การปฏิบัติงาน

- กลุ่ม : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- กลุ่มงาน : วัดและประเมินผลการศึกษา
- ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
- ชื่อเอกสาร : งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชาติ

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชาติ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานและดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินระดับชาติ

4. คำจำกัดความ

การวัดและประเมินผล (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอยหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

การประเมินระดับชาติ (National Assessment) หมายถึง การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่ดำเนินการโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในระดับชั้นสำคัญ(Key Stages) ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่างๆ เพื่อใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

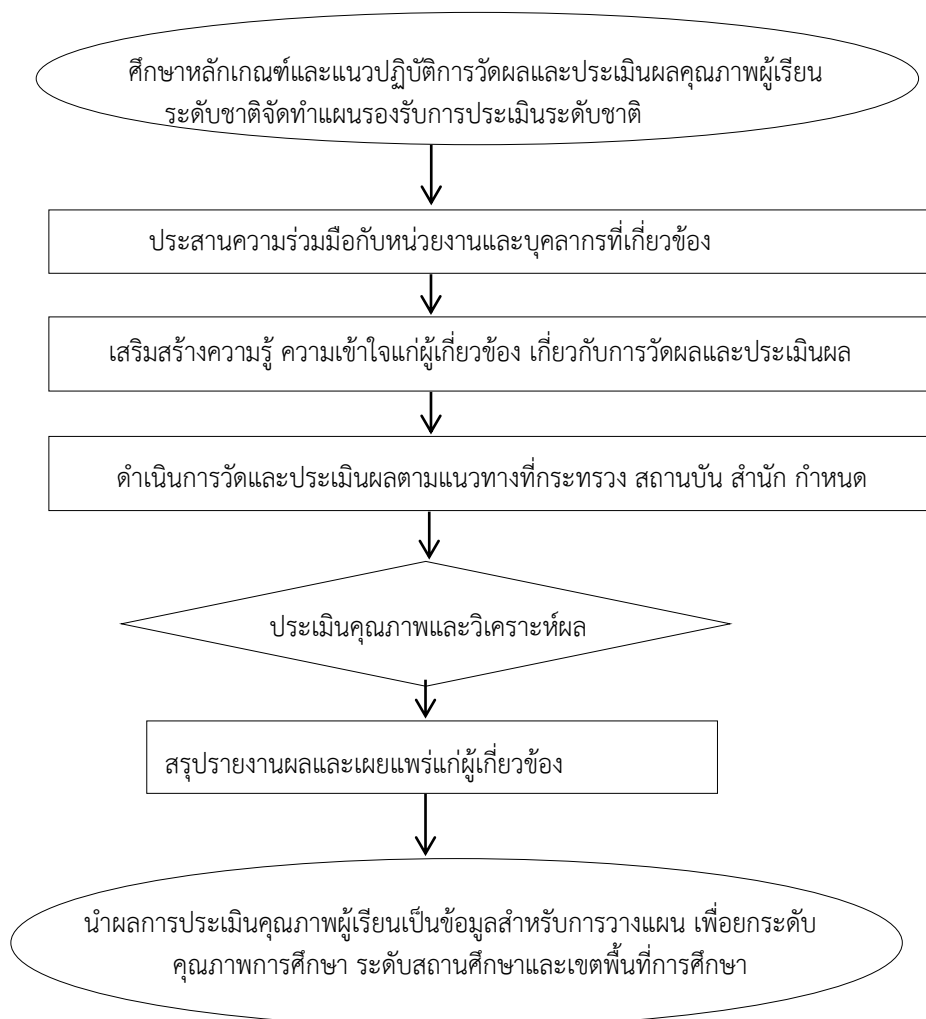
5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชาติ

1. ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดผลและคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ จัดทำแผนรองรับการประเมินระดับชาติ
2. ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ เช่น สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(สทศ.) สำนักทดสอบทางการศึกษา

3. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ
4. ดำเนินการประเมินคุณภาพของผู้เรียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ หรือสำนักทดสอบทางการศึกษากำหนด
5. รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ต่อสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
6. นำผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6. Flow chart การปฏิบัติงาน

- กลุ่ม : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- กลุ่มงาน : ส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
- ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
- ชื่อเอกสาร : งานพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

1. ชื่องาน (กระบวนการ)

งานพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา
2. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

เป็นการดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบตามกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 และประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2554 และที่เพิ่มเติม

4. คำจำกัดความ

การประเมินคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายความว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการการอย่างมีระบบ ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ที่สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผนและ การดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน โดยระบบการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย การ ประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ศึกษา วิเคราะห์ หลักเกณฑ์ ระเบียบ มาตรฐาน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐาน การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และมาตรฐาน หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. จัดทำมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษาให้ความเห็นชอบ และประกาศใช้

2.1 จัดทำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษาที่ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ และแสดงเอกลักษณ์ของเขตพื้นที่ การศึกษา

2.2 นำมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา เสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ให้ ให้ความเห็นชอบ

2.3 ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษา แจ้งสถานศึกษาในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็น ระบบ

3.1 สร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจให้บุคลากรของเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 และประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2554 และที่เพิ่มเติม

3.2 ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และนำไปใช้ ในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.3 กำหนดแนวปฏิบัติในการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

3.4 รวบรวม และสังเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา จากรายงานการประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษา

3.5 จัดทำสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา

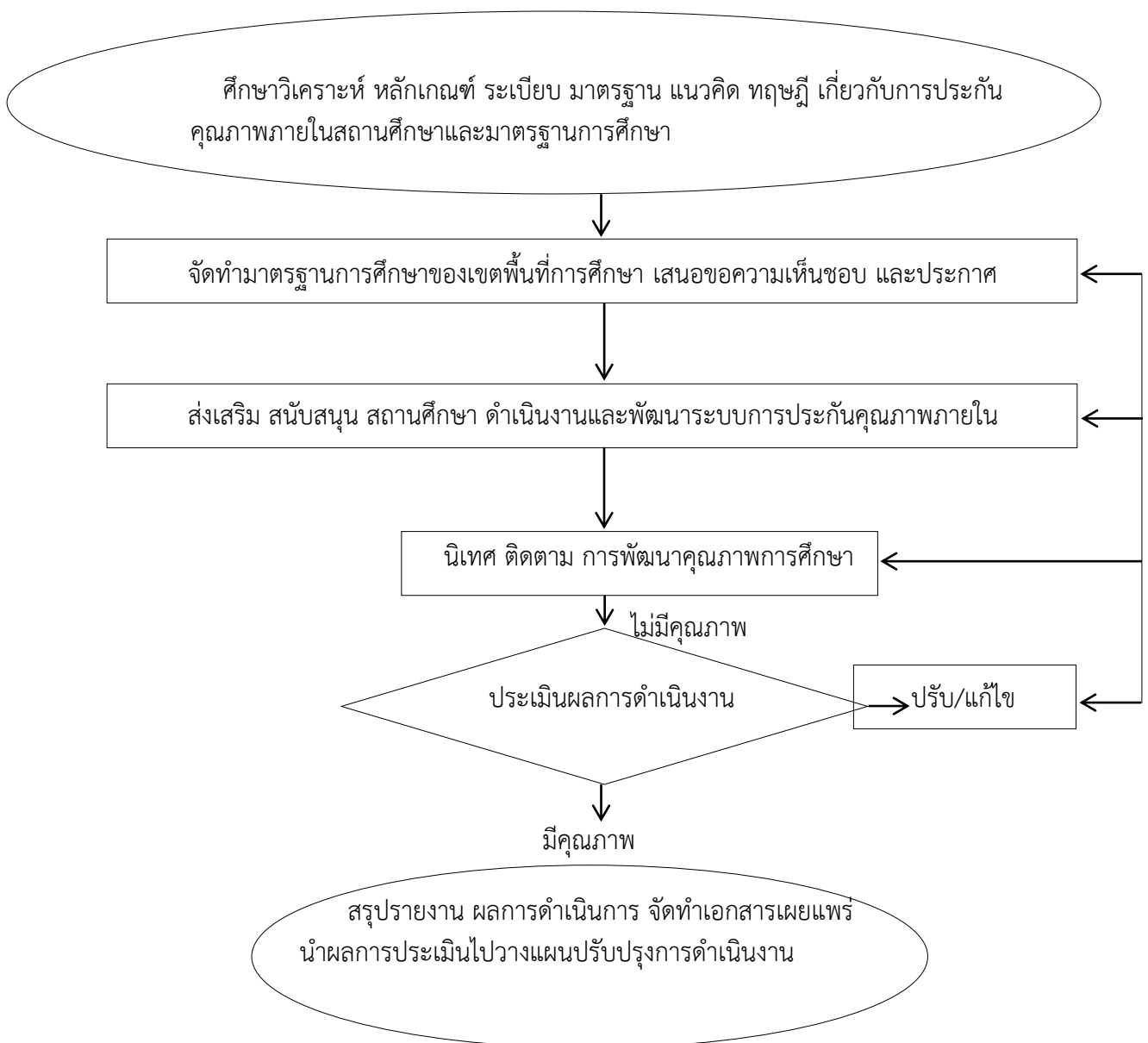
4. การนิเทศ ติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา

4.1 วิเคราะห์และสรุปผล การรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และผลการประเมิน คุณภาพภายนอก

4.2 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา (ระยะ 3-5 ปี) และ แผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกัน

- 4.3 ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ มาตรการ และการปฏิบัติที่กำหนดตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี
- 4.4 นิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 4.5 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลเพื่อแสดง จุดเด่น จุดควรพัฒนา
5. ประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5.1 ประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพ การศึกษา
- 5.2 วิเคราะห์ผลการประเมิน และนำผลมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
6. สรุปรายงานผลการดำเนินการ จัดทำเอกสารเผยแพร่ และนำผลการประเมินไปวางแผน ปรับปรุงการดำเนินงาน

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

- กลุ่ม : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- กลุ่มงาน : ส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
- ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
- ชื่อเอกสาร : งานติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการงานติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
2. เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดได้รับการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. เพื่อให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาการดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มุ่งสู่คุณภาพและมาตรฐาน

3. ขอบเขตของงาน

เป็นกระบวนกรติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2554 และที่เพิ่มเติมจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. คำจำกัดความ

งานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายความว่า การดำเนินการ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการกระตุ้นส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้สอดคล้องกับแนวทาง การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นปัจจุบัน และเป็นการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาตามภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

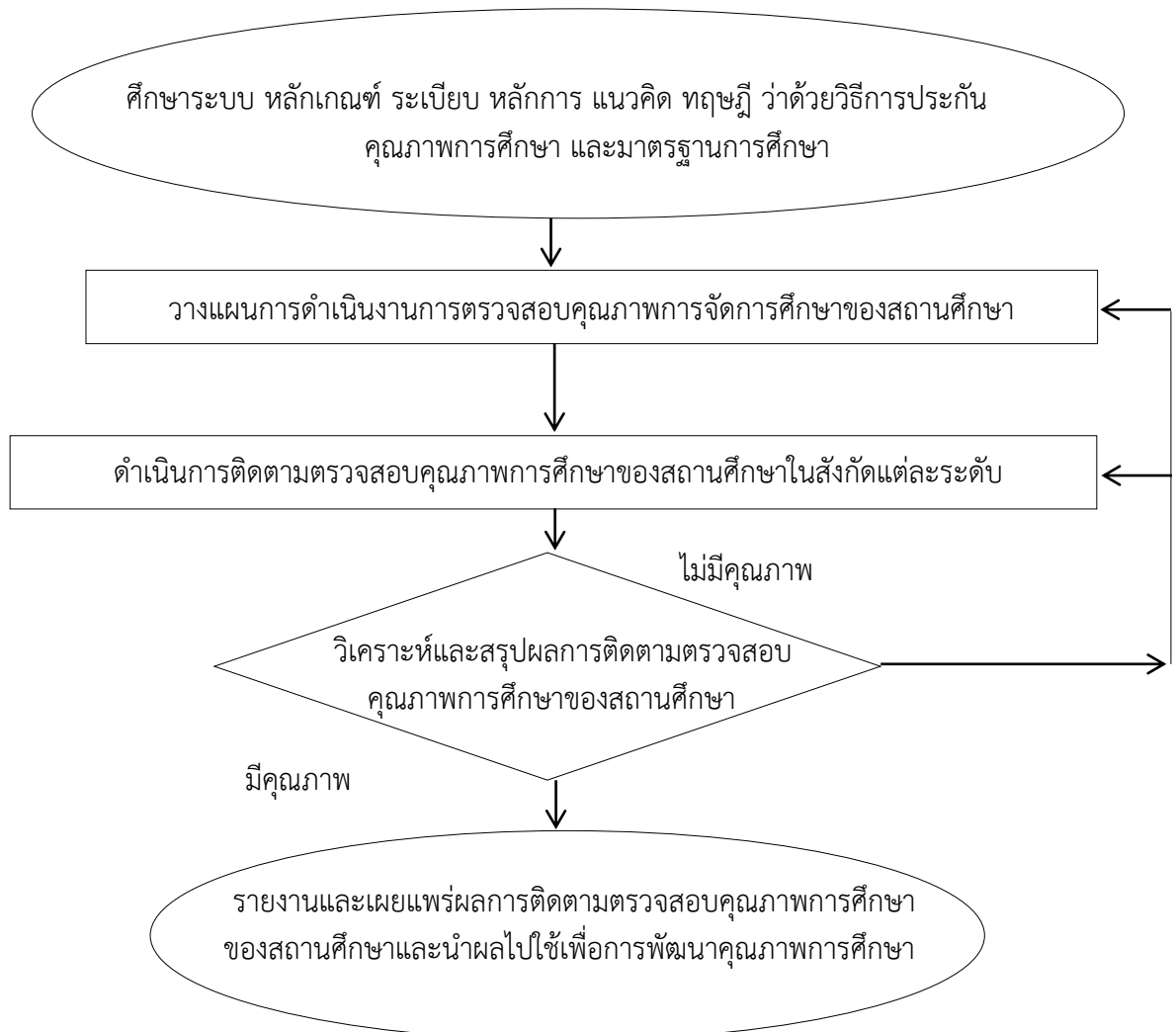
การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบ และโครงสร้างการวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ศึกษาระบบ หลักเกณฑ์ ระเบียบ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีว่าด้วยวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2554 และที่เพิ่มเติม มาตรฐานการศึกษาทุกระดับที่เกี่ยวข้อง

2. วางแผนการดำเนินงานการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
  - 2.1 จัดทำเครื่องมือติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
  - 2.2 จัดทำปฏิทิน กำหนดเวลาการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
  - 2.3 แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
3. ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัด แต่ละระดับ
คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพ
สถานศึกษาในสังกัด
4. วิเคราะห์และสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
  - 4.1 รวบรวมและวิเคราะห์ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาแต่ละแห่ง
  - 4.2 สรุปผล สังเคราะห์ผล การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่
การศึกษา
5. รายงานและเผยแพร่ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและนำผล
ไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - 5.1 จัดทำรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษารายสถานศึกษา
  - 5.2 จัดทำรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
  - 5.3 นำเสนอผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแก่สาธารณชน
  - 5.4 นำข้อสรุป ข้อเสนอแนะ ผลการประเมินไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับ
เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

- กลุ่ม : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- กลุ่มงาน : ส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
- ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
- ชื่อเอกสาร : งานวิจัยพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานวิจัยพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ได้นวัตกรรมที่เกี่ยวกับ การดำเนินการงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.2 เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดได้รับการพัฒนาให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพและเข้มแข็ง

3. ขอบเขตของงาน

เป็นกระบวนการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ตลอดจนการดำเนินงาน ศึกษา วิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

4. คำจำกัดความ

การวิจัยพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา หมายความว่า การดำเนินการศึกษารูปแบบ เทคนิค วิธีการที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ศึกษา วิจัย เกี่ยวกับรูปแบบ เทคนิค และวิธีการ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 1.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ นวัตกรรมที่เกี่ยวกับ รูปแบบ เทคนิค และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ
  - 1.2 ศึกษา วิเคราะห์ สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการจำเป็น การดำเนินการงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 1.3 จัดทำแผนงาน/โครงการ ศึกษาวิจัย รูปแบบ เทคนิค และวิธีการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 1.4 ดำเนินการศึกษา วิจัย ตามแผนงาน/โครงการศึกษาวิจัยที่กำหนด
  - 1.5 สรุปรายงานผลการวิจัย
2. ส่งเสริม สนับสนุนและ/หรือร่วมกับสถานศึกษาดำเนินการวิจัย เกี่ยวกับ รูปแบบ เทคนิค และวิธีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ นวัตกรรมที่เกี่ยวกับรูปแบบเทคนิค และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

2.2 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน จากรายงานประเมินคุณภาพภายใน รายงานประเมินคุณภาพภายนอก นำผลไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.3 ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. นิเทศ ติดตาม การดำเนินการวิจัยและการนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

3.1 นิเทศ ติดตาม กำกับการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำผลการศึกษาวิจัยมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4. ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อคัดเลือกรูปแบบ เทคนิค และวิธีการ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพ

4.1 วิเคราะห์ ประเมินผลคุณภาพการดำเนินงาน ตามรูปแบบ เทคนิค วิธีการ ในการดำเนินงานเพื่อคัดเลือกรูปแบบ เทคนิค วิธีการที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประกันคุณภาพ

4.2 พิจารณาปรับปรุงแก้ไข รูปแบบ เทคนิค วิธีการที่ไม่ประสบผลสำเร็จ

5. สรุป รายงานผล รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

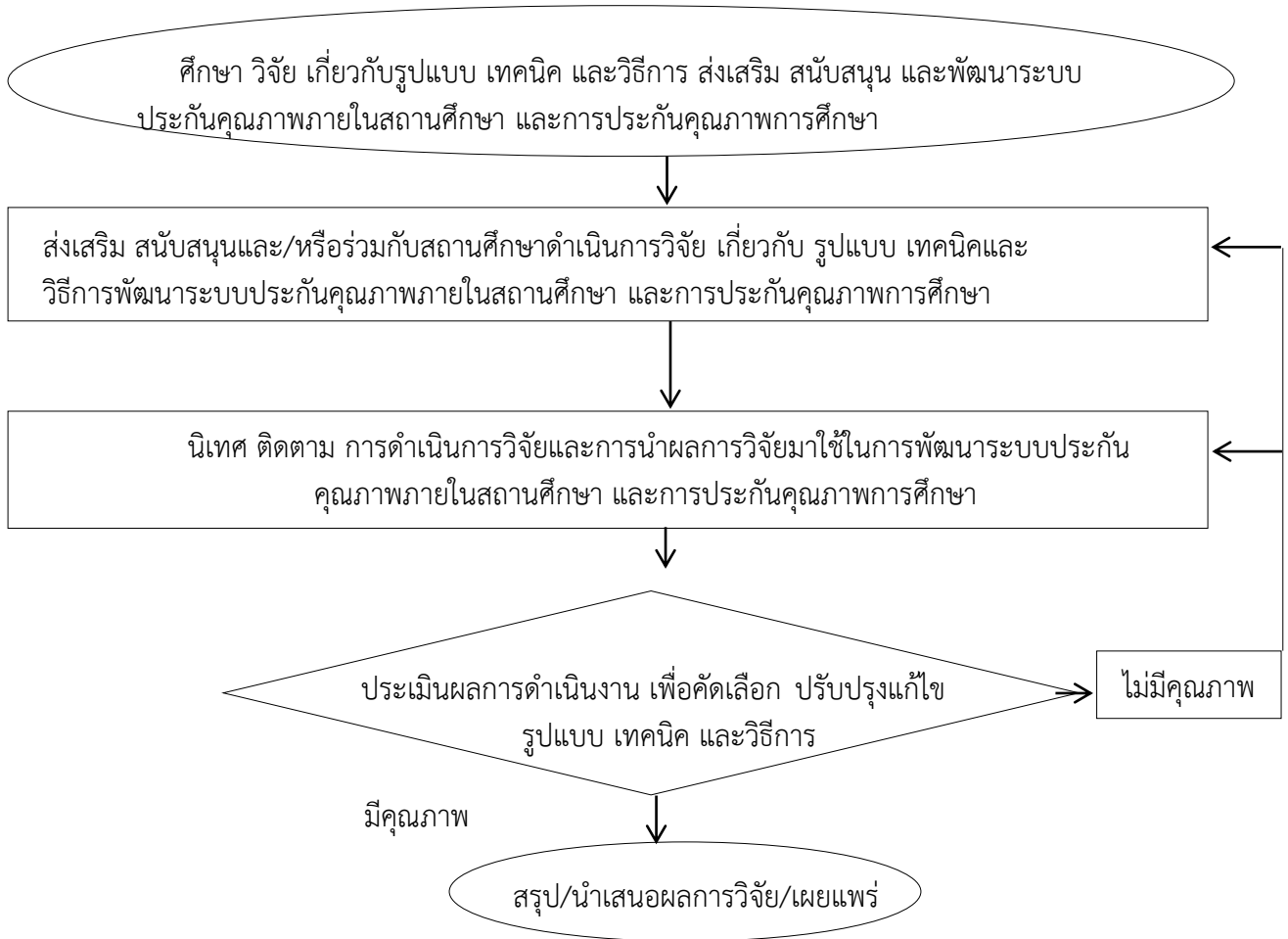
5.1 สรุปรายงานผลการดำเนินงานวิจัย

5.2 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้นำเสนอผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ

5.3 เผยแพร่รายงานผลการวิจัย

5.4 นำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

- กลุ่ม : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- กลุ่มงาน : ส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
- ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
- ชื่อเอกสาร : งานประสานงานการประเมินคุณภาพภายนอก

1. ชื่องาน (กระบวนการ)

งานประสานงานการประเมินคุณภาพภายนอก

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการงานส่งเสริมสนับสนุน และเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษาพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก
2. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในสังกัด สำหรับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
3. เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน

3. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางการปฏิบัติงานส่งเสริม และประสานงานการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัด ดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน และพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกตามรอบการประเมิน

4. คำจำกัดความ

การประสานงานการประเมินคุณภาพภายนอก หมายความว่า การดำเนินการด้วยวิธีการกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริม สนับสนุน หรือกระตุ้นให้สถานศึกษาที่มีความเข้าใจ และสามารถพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้ตามรอบการประเมิน

การประเมินคุณภาพภายนอก หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ประสานงานกับสถานศึกษาในสังกัดเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก จาก สมศ. การส่งข้อมูล เอกสารเพิ่มเติมเพื่อขอรับการประเมินซ้ำ รวมทั้งติดตามกำหนดการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในสังกัด ตามรอบการประเมินจาก สมศ.

2. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้นำผลการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อขอรับการประเมินซ้ำ

3. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาบุคลากรเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กับหลักเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก จาก สมศ. ในทุกระดับการศึกษา

4. นิเทศ ติดตาม กำกับ ให้สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกทุกแห่งในเขตพื้นที่ ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์

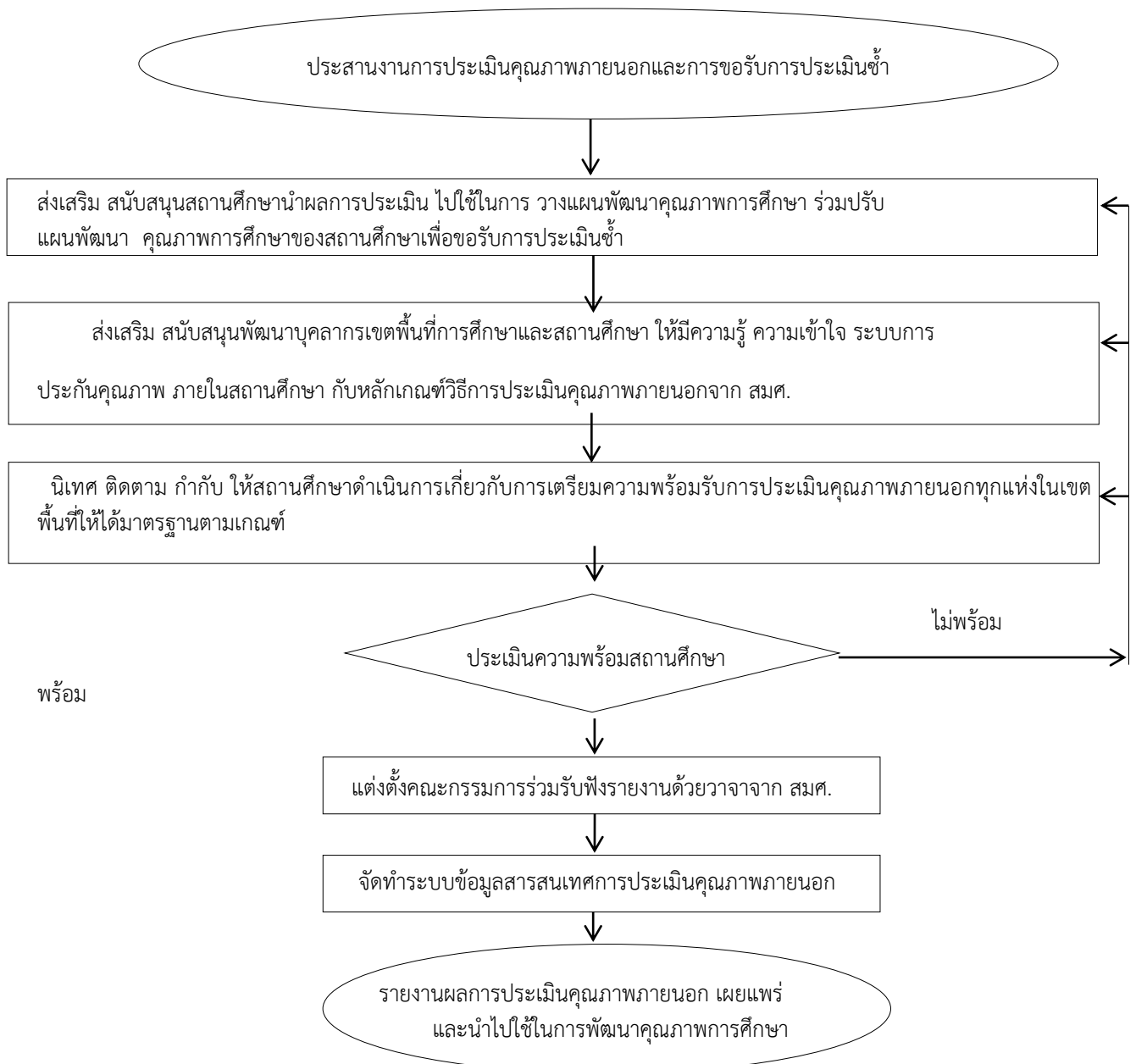
5. ประเมินความพร้อมสถานศึกษาในสังกัดเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

6. แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมรับฟังรายงานด้วยวาจาจาก สมศ.

7. รวบรวมผลการประเมิน จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศการประเมินคุณภาพภายนอกให้เป็นปัจจุบัน สะดวกสำหรับการนำผลประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

8. จัดทำเอกสาร รายงาน สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เผยแพร่ และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

- กลุ่ม : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- กลุ่มงาน : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
- ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
- ชื่อเอกสาร : งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้

1. ชื่องาน (กระบวนการงาน)

งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. เพื่อให้มีข้อมูลสารสนเทศ ผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษาและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัด เขตพื้นที่การศึกษา

4. คำจำกัดความ

การส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรม รูปแบบ แนวทาง เทคนิค วิธีการ ในการเสริมความรู้ ความเข้าใจ รูปแบบแนวทางในการดำเนินงาน การสร้าง จัดหาเครื่องมือ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาทักษะ ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่เป็นการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา รวมถึงการจัดกิจกรรม เพื่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ระบบการนิเทศ หมายถึง นวัตกรรม รูปแบบ วิธีการให้คำแนะนำ ชี้แนะ ส่งเสริม อบรม พัฒนา สร้างเสริมองค์ความรู้ให้แก่ผู้รับการนิเทศทั้งด้านการบริหารจัดการศึกษา การนิเทศการเรียนการสอนและการพัฒนากิจกรรมโครงการต่างๆ

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอน กระบวนการ วิธีสอน กิจกรรมที่ครูผู้สอนจัดให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียน สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ สามารถนำไปปฏิบัติหรือใช้ประโยชน์ได้

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

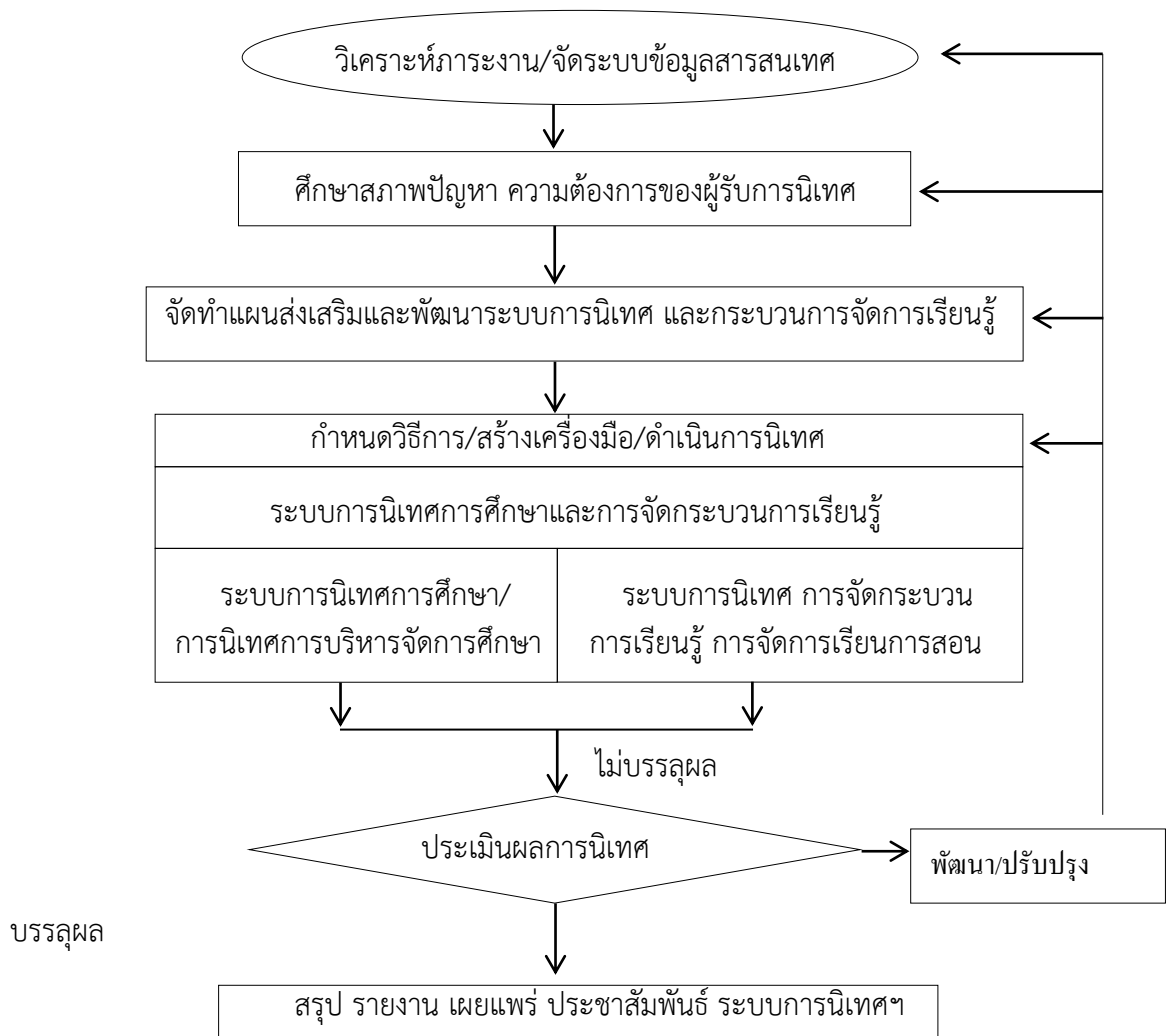
1. วิเคราะห์ภาระงาน จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้
2. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรับการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา
3. จัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้

4. กำหนดวิธีการ แนวทางการนิเทศ สร้าง แสวงหาเครื่องมือ นวัตกรรม รูปแบบต่าง ๆ เพื่อดำเนินการนิเทศการศึกษา พัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

5. ติดตามและประเมินผลการนิเทศ เพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในคราวต่อไป

6. สรุป รายงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

- กลุ่ม : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- กลุ่มงาน : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
- ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
- ชื่อเอกสาร : งานส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน
2. เพื่อให้การปฏิบัติงานร่วมกันของเครือข่ายเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุเป้าหมาย ตามนโยบาย

3. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชน ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดเครือข่ายบุคคล ครูแกนนำ ครูต้นแบบ เครือข่ายการพัฒนาคุณภาพตามระดับการศึกษา เช่น กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนคู่พัฒนา โรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง เครือข่ายการพัฒนาชุมชน การพัฒนาคุณภาพโดยการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาเครือข่ายห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้

4. คำจำกัดความ

ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน หมายถึง การจัดระบบการนิเทศที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายของบุคคลและหน่วยงาน ทั้งระดับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ศึกษาความต้องการการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน
2. จัดทำแผนสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศทุกระดับ โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละเครือข่าย
3. ประชุม/สัมมนาเครือข่ายการนิเทศทุกระดับ เพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดแนวทางการพัฒนา
4. ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น
  - 4.1 จัดเครือข่ายบุคคล เช่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ ฯลฯ

4.2 จัดเครือข่ายในรูปแบบ เช่น ชุมนุมครูปฐมวัย ครูวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

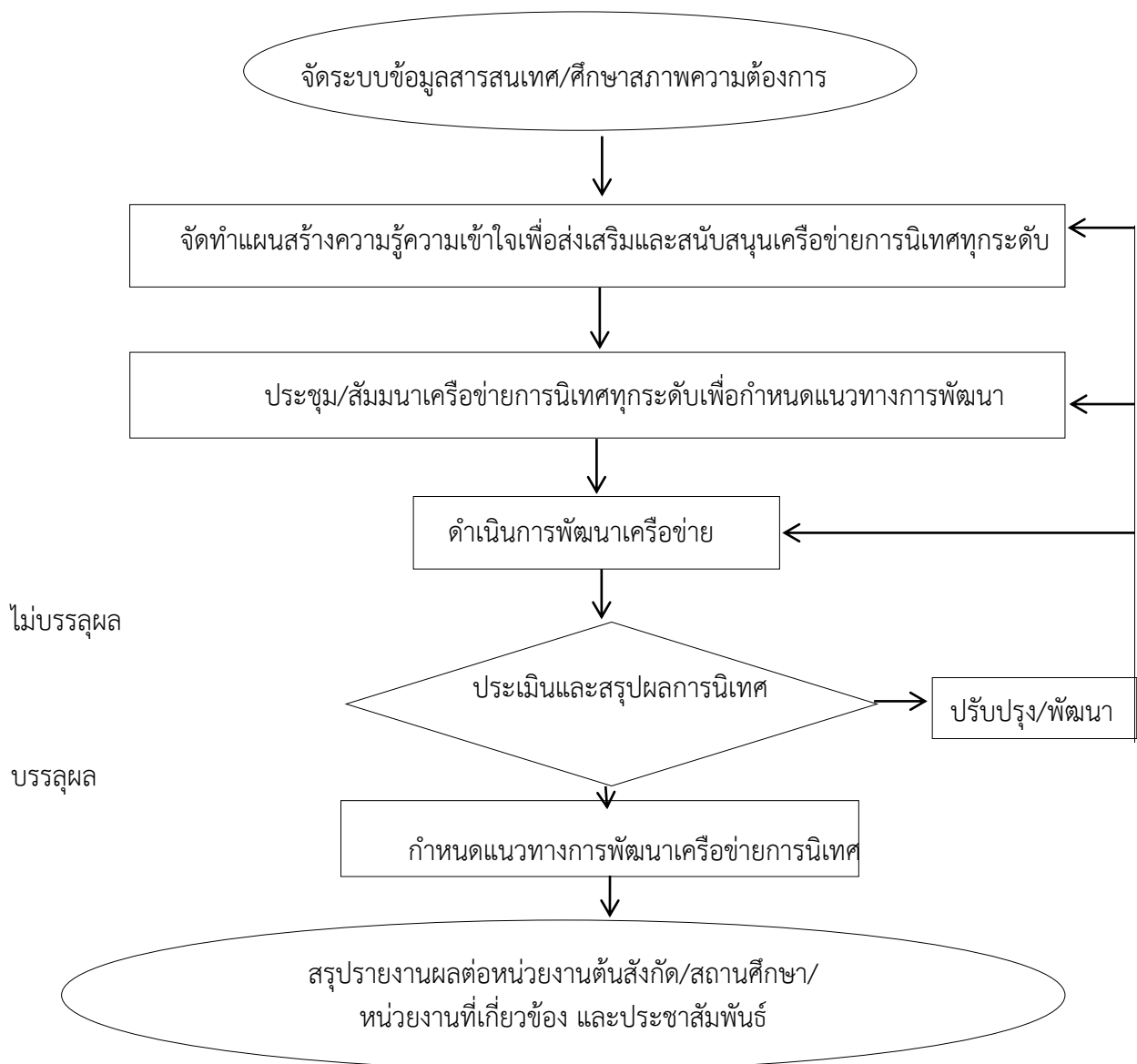
4.3 เครือข่ายในรูปของระดับการศึกษา เช่น เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

5. ประเมินผลและสรุปผลการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ

6. นำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศทั้งระดับเขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนต่อไป

7. สรุปผลการดำเนินงานเครือข่ายการนิเทศและรายงานผลการพัฒนาต่อหน่วยงานต้นสังกัด/สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

- กลุ่ม : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- กลุ่มงาน : นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
- ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
- ชื่อเอกสาร : งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
2. เพื่อพัฒนาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด เขตพื้นที่การศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา เป็นกระบวนกรนิเทศ ติดตาม ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และประเมินผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด

4. คำจำกัดความ

การนิเทศการจัดการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมสนับสนุน รวมถึงการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจ

การติดตามการจัดการศึกษา หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาอาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อจะหาแนวทางแก้ไข โดยยึดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

การประเมินผลการจัดการศึกษา หมายถึง การตีค่าผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าอยู่ในระดับใดเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

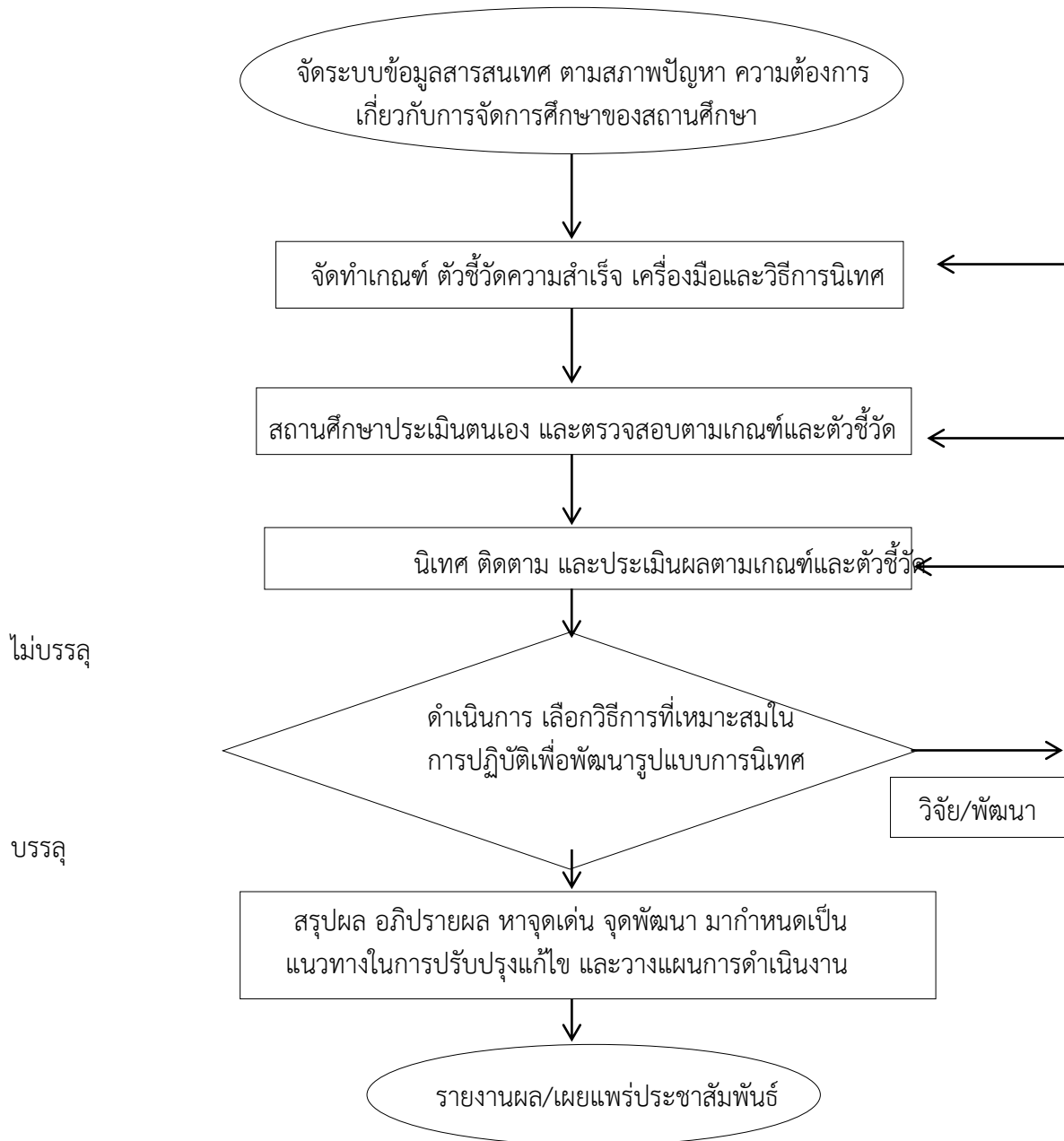
5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. รวบรวม จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ตามสภาพปัญหา ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือ และวิธีการนิเทศ การตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. สถานศึกษาประเมินตนเอง และตรวจสอบตามเกณฑ์และตัวชี้วัดการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามเกณฑ์และตัวชี้วัด วิจัย พัฒนารูปแบบ/วิธีการที่เหมาะสม
5. ดำเนินการ พิจารณา คัดเลือกรูปแบบ วิธีการที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินการนิเทศที่ดี หรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

6. สรุป อภิปรายผลจากการดำเนินงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา วิเคราะห์จุดเด่น จุดควรพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนางานต่อไป

7. เผยแพร่ผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่สนใจ

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

มาตรฐานความรู้

1. มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมี ความรู้ ดังต่อไปนี้

- 1) การนิเทศการศึกษา
- 2) นโยบายและการวางแผนการศึกษา
- 3) การพัฒนาหลักสูตรและการสอน
- 4) การประกันคุณภาพการศึกษา
- 5) การบริหารจัดการการศึกษา
- 6) การวิจัยทางการศึกษา
- 7) กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานทางวิชาการ
- 8) การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 9) คุณธรรมและจรรยาบรรณสำหรับศึกษานิเทศก์

2. ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการนิเทศการศึกษาที่คณะกรรมการคุรุสภารับรอง

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ

1. มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปีหรือมีประสบการณ์ด้านการ ปฏิบัติการสอนและมีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และหรือผู้บริหารการศึกษารวมกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 10 ปี

2. มีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและมีการเผยแพร่

สาระความรู้ และ สมรรถนะของศึกษานิเทศก์

1. การนิเทศการศึกษา

สาระความรู้

- 1) หลักการและรูปแบบการนิเทศ
- 2) วิธีการและกระบวนการนิเทศ
- 3) กลยุทธ์การนิเทศการศึกษาในเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการนิเทศการศึกษา การสร้าง ทักษะในการนิเทศ การใช้กลยุทธ์ในการนิเทศ การนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศ การควบคุมและการ ประเมิน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4) การนิเทศภายใน

สมรรถนะ

- 1) สามารถวิเคราะห์วิจัยส่งเสริมให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้
- 2) สามารถติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและการ บริหารจัดการการศึกษา
- 3) สามารถประสาน สนับสนุน และเผยแพร่ผลงานด้านการนิเทศการศึกษา แก่หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
- 4) สามารถใช้เทคนิคการนิเทศได้อย่างหลากหลายด้วยความเป็นกัลยาณมิตร

2. นโยบายและการวางแผนการศึกษา

สาระความรู้

- 1) ระบบและทฤษฎีการวางแผน
- 2) บริบททางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองไทยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา
- 3) แผนการศึกษาระดับชาติและระดับต่างๆ
- 4) การวิเคราะห์และกำหนดนโยบายการศึกษา
- 5) การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 6) การพัฒนาและประเมินนโยบายการศึกษา

สมรรถนะ

- 1) สามารถให้คำแนะนำ ปรัชญาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผล เพื่อจัดทำนโยบาย แผน และการติดตามประเมินผลด้านการศึกษา
- 2) สามารถให้คำแนะนำปรัชญาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการวางแผนดำเนินงาน และการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา
- 3) สามารถให้คำแนะนำ ปรัชญาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

3. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน

สาระความรู้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร
- 2) การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
- 3) หลักการพัฒนาหลักสูตร
- 4) การจัดการเรียนรู้
- 5) จิตวิทยาการศึกษา
- 6) การวัดและการประเมินผล
- 7) การจัดการศึกษาพิเศษ

สมรรถนะ

- 1) สามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษา เกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) สามารถสาธิตแนะนำครูให้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของผู้เรียน
- 3) สามารถประเมินหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

4. การประกันคุณภาพการศึกษา

สาระความรู้

- 1) การบริหารคุณภาพ
- 2) การประกันคุณภาพการศึกษา
- 3) มาตรฐานคุณภาพการศึกษา
- 4) กระบวนการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา

สมรรถนะ

- 1) สามารถศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การจัดทำมาตรฐาน และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- 2) สามารถนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

3) สามารถให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและการวางระบบ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและพร้อมรับการประเมินภายนอก

5. การบริหารจัดการการศึกษา

สาระความรู้

- 1) หลักและระบบขอบข่ายการจัดการศึกษา
- 2) หลักการบริหารจัดการการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
- 3) การปฏิรูปการศึกษา
- 4) กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

สมรรถนะ

1) สามารถให้คำปรึกษาแนะนำการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา

- 2) สามารถนิเทศการบริหารจัดการสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้
- 3) สามารถบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

6. การวิจัยทางการศึกษา

สาระความรู้

- 1) ระเบียบวิธีวิจัย
- 2) กระบวนการวิจัย
- 3) การนำผลการวิจัยไปใช้

สมรรถนะ

1) สามารถให้คำแนะนำ ปรัชญาเกี่ยวกับการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน

2) สามารถให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

3) สามารถดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้านการเรียนรู้และการจัดการศึกษา

7. กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการ

สาระความรู้

- 1) กลวิธีการนำเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้
- 2) การเขียนรายงาน บทความ ผลงาน ผลการศึกษาค้นคว้า ฯลฯ
- 3) การวิเคราะห์ วิจัยผลงานวิชาการอย่างสร้างสรรค์

สมรรถนะ

1) สามารถเขียนเอกสารทางวิชาการประเภทต่างๆ

2) สามารถแนะนำและให้คำปรึกษาการเขียนเอกสารทางวิชาการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3) สามารถนำเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎี ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสมต่อการเรียนรู้

8. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระความรู้

- 1) หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) อินเทอร์เน็ต
- 3) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
- 4) ระบบมัลติมีเดียแบบปฏิสัมพันธ์
- 5) สำนักงานอัตโนมัติ

สมรรถนะ

- 1) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาตนและการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม
- 2) สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา

9. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์

สาระความรู้

- 1) คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์
- 2) จรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์
- 3) การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

สมรรถนะ

- 1) ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์
- 2) มีหลักธรรมในการนิเทศและประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา

คุณสมบัติเบื้องต้นที่สำคัญประการหนึ่งของศึกษานิเทศก์มืออาชีพ คือ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ ได้แก่ การเป็นผู้ร่วมงาน การเป็นผู้จัดงานหรือกิจกรรม รวมทั้งการเป็นผู้เสนอผลงานและเผยแพร่ผลงานเพื่อให้สมาชิกยอมรับและเห็นคุณประโยชน์ของศึกษานิเทศก์ที่มีต่อการพัฒนาองค์กร ตลอดจนการนำองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยส่วนรวม

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษา โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้รับการนิเทศ

ศึกษานิเทศก์มืออาชีพ แสดงความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อผู้รับการนิเทศด้วยการตัดสินใจในการทำงานต่างๆ เพื่อผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศ ศึกษานิเทศก์ต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของตนกับผลที่จะเกิดแก่ผู้รับการนิเทศ แล้วเลือกเฉพาะกิจกรรมที่จะนำไปสู่ผลทางบวกเสมอ อีกทั้งระมัดระวังไม่ให้เกิดกิจกรรมที่มีผลทางลบ โดยมีได้ตั้งใจเพื่อนำไปสู่ความไว้วางใจ ความศรัทธาของผู้รับการนิเทศที่มีต่อการนิเทศ และเห็นประโยชน์ของการนิเทศ

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้รับการนิเทศให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจนเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

คุณประโยชน์สำคัญของการนิเทศอยู่ที่ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนา จนเป็นผลให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ ศึกษานิเทศก์มืออาชีพต้องกำหนดปรับเปลี่ยนแนวทางการนิเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้รับการนิเทศอย่างเต็มศักยภาพ โดยศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของผู้รับการนิเทศ กำหนดจุดที่จะพัฒนา เลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับการพัฒนาด้านนั้นๆ แล้วใช้เทคนิคการนิเทศให้ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติจริง ประเมินปรับปรุง ให้ผู้รับการนิเทศรู้ศักยภาพ เลือกแนวทางที่เหมาะสมกับงาน และลงมือปฏิบัติจนเป็นผลให้ศักยภาพของผู้รับการนิเทศและศึกษานิเทศก์เพิ่มพูนพัฒนา ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการนิเทศให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

ศึกษานิเทศก์มีอาชีพวางแผนการนิเทศได้อย่างมียุทธศาสตร์ เหมาะสมกับเงื่อนไขข้อจำกัดของผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับนโยบาย แนวทาง และเป้าหมายของการพัฒนาเมื่อนำไปปฏิบัติจะเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง แผนการนิเทศต้องมีกิจกรรมสำคัญที่นำไปสู่ผลของการพัฒนา ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับผลงานถือเป็นคุณภาพสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูง มีความคุ้มค่าและเกิดผลจริง

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการนิเทศการศึกษาจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ

นวัตกรรมการนิเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของศึกษานิเทศก์ในการนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ ศึกษานิเทศก์มีอาชีพต้องมีความรู้ในการนิเทศแนวใหม่ๆ เลือกและปรับปรุงใช้นวัตกรรมได้หลากหลาย ตรงกับสภาพการณ์ เงื่อนไข ข้อจำกัดของงานและผู้รับการนิเทศจนนำไปสู่ผลได้จริง เพื่อให้ผู้รับการนิเทศใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่มีความภาคภูมิใจในผลงานร่วมกัน และก้าวหน้าพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้รับการนิเทศ

ศึกษานิเทศก์มีอาชีพเลือกและใช้กิจกรรมการนิเทศที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของผู้รับการนิเทศ จนผู้รับการนิเทศมีนิสัยในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ศึกษานิเทศก์ต้องรู้จักเส้นพัฒนาของผู้รับการนิเทศและเพียรพยายามกระตุ้น ยั่วยุ ทำทลาย ให้ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ด้วยความรู้สึกระส่ำระสาย ผลสำเร็จเป็นระยะๆ โดยพยายามให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้สึกเป็นเจ้าของการทำกิจกรรมและการพัฒนาของผู้รับการนิเทศเอง ขั้นตอนในการนิเทศควรเริ่มจาก การริเริ่ม การร่วมพัฒนา และการสนับสนุนข้อมูล ให้กำลังใจ ให้ผู้รับการนิเทศค้นหา ปฏิบัติ ประเมิน และปรับปรุงงานต่างๆ ได้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติ เกิดเป็นการพัฒนางานในภาวะปกติเป็นบุคลิกภาพถาวรของผู้รับการนิเทศตลอดไป รวมทั้งเกิดความชื่นชมและศรัทธาความสามารถของตน

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการนิเทศการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ

ศึกษานิเทศก์มีอาชีพสามารถนำเสนอผลงานที่ได้ทำสำเร็จแล้วด้วยการรายงานผลที่แสดงถึงการวิเคราะห์อย่างรอบคอบ ซึ่งครอบคลุมการกำหนดงานที่จะนำไปสู่ผลแห่งการพัฒนาระบบมือปฏิบัติจริง และผลที่ปรากฏมีหลักฐานยืนยันชัดเจน การจัดทำรายงานเป็น โอกาสที่จะได้คิดทบทวนถึงงานที่ทำแล้วว่ามีข้อจำกัด ผลดี ผลเสีย ผลกระทบที่มีได้ระวังไว้อย่างไร ถ้าผลงานเป็นผลดีจะชื่นชม ภาคภูมิใจได้ในส่วนใด นำเสนอให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้อย่างไร ถ้าผลงานยังไม่สมบูรณ์ จะปรับปรุงเพิ่มเติมได้อย่างไร และจะนำเสนอประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการทำงานต่อไปอย่างไร คุณประโยชน์ของรายงานที่ดียอมนำไปสู่การประเมินตนเอง การชื่นชมความสามารถของผู้ปฏิบัติ การเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถ และศักยภาพของผู้ปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดการยอมรับและชื่นชมในความสามารถของตนเอง

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ศึกษานิเทศก์มีภารกิจในการพัฒนาผู้รับการนิเทศโดยการให้คำปรึกษา แนะนำหรือจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสำคัญตามเงื่อนไขที่ผู้นิเทศเสนอแนะดังนั้น ผู้นิเทศต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นที่ประจักษ์เสียก่อน เพื่อให้คำปรึกษา คำแนะนำ หรือกิจกรรมนั้นๆ มีน้ำหนัก มีความสำคัญน่าเชื่อถือ ผู้นิเทศจำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งบุคลิกภาพ การปฏิบัติตน มีคุณธรรมจริยธรรม จะช่วยให้ผู้รับการนิเทศเชื่อถือศรัทธาต่อการนิเทศการศึกษา และปฏิบัติตามด้วยความพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 9 ร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

ศึกษานิเทศก์มีอาชีพร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ เสนอแนวทางปรับปรุงที่ดีกว่าเดิม แนะนำ การปฏิบัติที่เป็นผลดีกว่าเดิม ไม่หยุดอยู่เพียงการวิพากษ์วิจารณ์แต่จะชี้แนะแนวทางแก้ไขที่นำไปสู่ผลดี เป็น ผู้สามารถร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติ เพื่อพัฒนางานขององค์กร เพื่อนร่วมวิชาชีพและชุมชนด้วยความ เต็มใจ เต็มความรู้ความสามารถและคาดหวังผลที่ดีที่สุดที่จะเกิดขึ้น โดยตระหนักถึงความสำคัญ ยอมรับในความรู้ ความสามารถ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็ม ศักยภาพ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยในการทำงาน ที่จะนำไปสู่ผลงานที่ดีที่สุดอยู่เสมอ เป็นที่ ยอมรับของผู้รับการนิเทศและผู้ร่วมงาน จนผู้รับการนิเทศเกิดศรัทธาต่อการนิเทศการปรับปรุงงานและการ ร่วมงานกับผู้อื่น

มาตรฐานที่ 10 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

ความประทับใจของผู้รับการนิเทศที่มีต่อผู้นิเทศอย่างหนึ่ง คือ ความเป็นผู้รอบรู้ทันสมัยและทัน โลก ศึกษานิเทศก์มีอาชีพต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกทุกด้านจนสามารถสนทนากับผู้อื่นด้วย ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและนำข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไปใช้ในการพัฒนางานและพัฒนาผู้รับการนิเทศ การตื่นตัว การรับรู้ และการมีข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ นอกจากเป็นประโยชน์ต่องานนิเทศแล้ว ยังนำมาซึ่งการยอมรับและ ความรู้สึกเชื่อถือของผู้รับการนิเทศ อันเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ลึกซึ้ง ต่อเนื่องต่อไป

มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการ

ศึกษานิเทศก์มีอาชีพสร้างวัฒนธรรมในการพัฒนางานวิชาการ ด้วยการพุดนำปฏิบัติ นำ และจัด ระบบงานให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการพัฒนางานวิชาการ โดยการให้รางวัลแก่ผู้รับการนิเทศที่ปฏิบัติงานสำเร็จแล้ว จนนำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดได้เอง ตัดสินใจได้เอง พัฒนางานได้เองของผู้รับการนิเทศ ศึกษานิเทศก์จึงต้อง แสดงออกอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการพัฒนางานวิชาการด้วยความกระตือรือร้น เพียร พยายามที่จะบริการอย่างเต็มที่ ตามขีดสูงสุดของความสามารถ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจในการ ปฏิบัติสามารถเลือกการกระทำที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม แสดงออกและชื่นชมได้ด้วยตนเอง ศึกษานิเทศก์มี อาชีพจึงต้องสร้างศรัทธาความไว้วางใจและความรู้สึกประสบความสำเร็จให้แก่ผู้รับการนิเทศแต่ละคนและทุกคนจน เกิดภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการ นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนางานได้ทุกสถานการณ์

การพัฒนาวิชาชีพการนิเทศการศึกษาให้พัฒนาอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกอย่างไม่ หยุดยั้ง ศึกษานิเทศก์จำเป็นต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถจัดการต่อการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้อง สมดุลและเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ศึกษานิเทศก์มีอาชีพจึงต้องตื่นตัวอยู่เสมอ มองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่าง รอบด้าน ทั้งในปัจจุบันและอนาคตกล้าที่จะตัดสินใจดำเนินการเพื่อผลต่อวิชาชีพ การนิเทศการศึกษาใน อนาคต อย่างไรก็ตามการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นการประกันได้ว่า การพัฒนาวิชาชีพ การนิเทศ การศึกษาจะปรับเปลี่ยนได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ส่งผลให้วิชาชีพการนิเทศการศึกษาพัฒนาได้อย่าง ยั่งยืนผันแปรตามความก้าวหน้าตลอดไป

มาตรฐานการปฏิบัติตน

จรรยาบรรณต่อตนเอง

1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

6. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

8. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบอบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จรรยาบรรณต่อสังคม

9. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข